

چهارشنبه 14 بهمن 1394 - 23 ربیع الثانی 1437 - 3 فوریه

مرتضی قلی خان صنیع الدوله اولین رئیس مجلس شورای ملی در چهار راه مخبرالدوله هدف گلوله دو نفر کارگر روسی قرار گرفته به قتل رسید.

* 14 بهمن درگذر تاریخ

* مرتضی قلی خان صنیع الدوله اولین رئیس مجلس شورای ملی در چهار راه مخبرالدوله هدف گلوله دو نفر کارگر روسی قرار گرفته به قتل رسید.
(1289 ش)

اشاره:

قاتلین چون تبعه روسیه بودند از طریق وزارت امور خارجه تحویل سفارت روس شدند.

* امتیاز راه آهن از جلفا

به تبریز و مضافات با شعبه ای

از تبریز تا کنار دریاچه ارومیه

(1291 ش)

اشاره:

با تفویض معادن طرفین راه تا ده فرسنگ حریم، در غیاب مجلس به بانک استقراضی روس که شعبه ای از وزارت مالیه دولت امپراطوری روسیه می باشد اعطا گردید.

* امضای قرارداد نفتی گس گلشائیان بین ایران و انگلستان (1327 ش)

اشاره:

محیطی که پس از سرکوبی مخالفان دولت محمد ساعد نخست وزیر محمد رضا پهلوی در کشور فراهم شده بود، به نظر عوامل انگلیس، برای حل مسئله نفت و تحکیم نیروی استعماری آن دولت مناسب بود، زیرا اکثریت مجلس از نظر دولت وقت حمایت می کردند، بسیاری از مخالفین مرعوب شده بودند و رهبر روحانی مردم، آیت الله کاشانی، در تبعید بود. بنابراین، مجلس پانزدهم درصدد بود که خدمت خود را در جهت تثبیت غارتگری انگلیس انجام دهد. به همین مناسبت،

هیئت نمایندگی شرکت نفت انگلیس و ایران به ریاست گس وارد تهران شد و قرارداد الحاقی گس - گلشائیان با مذاکراتی تنظیم گردید که ادامه حضور انگلستان را توجیه می کرد. این لایحه با شتابزدگی تمام در حالی که بیش از چند روز از عمر مجلس پانزدهم باقی نمانده بود، به امید این که هیچ نیروی مخالفی وجود نخواهد داشت با قید دوفوریت تقدیم مجلس گردید. اما با وجود اصرار دربار و دولت، اقلیت مجلس با پشتیبانی افکار عمومی و با نطق های مفصل، وقت مجلس را گرفتند و مانع تصویب آن شدند. این قرارداد در جریان دولت های بعد، محل اختلاف بود تا این که در جریان ملی شدن صنعت نفت ایران در 29 اسفند 1329 ش، ملغی گردید.

* سپهبد بازنشسته مرتضی یزدان رئیس شورای عالی بانک سپه درگذشت (1351 ش)

اشاره:

سپهبد بازنشسته مرتضی یزدان پناه سناتور و رئیس بازرسی شاهنشاهی و رئیس شورای عالی بانک سپه در پشت میز کار خود در شورای عالی بانک سپه بر اثر سکت درگذشت. وی متجاوز از نیم قرن مصدر خدمات نظامی و سیاسی بود.

* درگذشت دکتر عبدالعلی فرمانفرمائی (1351 ش)

اشاره:

دکتر عبدالعلی فرمانفرمائی کوچکترین فرزند عبدالحسین میرزا فرمانفرما در حال اسکی در شمشک بر اثر سقوط بهمن درگذشت.

* آیت الله العظمی خمینی طی مصاحبه ای با خبرنگاران خارجی و داخلی نقطه نظرهای خودشان را بیان کردند و فرمودند
(1357 ش)

اشاره:

بسم الله الرحمن الرحيم. من سلطنت شاه را قانونی نمی دانم. رژیم سلطنتی از اول غیرقانونی بود. مجلس مؤسسان به زور تأسیس شد و به این ترتیب رژیم شاه از اول جنبه قانونی نداشت. ما این دولت را نمی توانیم بپذیریم. ملت ایران رأی بر سقوط سلطنت داده است. بنابراین ما نه مجلس را قبول داریم و نه حکومت را قانونی می دانیم. باید دولت کنار برود. شورای انقلاب

حکومت تعیین خواهد شد و حکومت موقت موظف خواهد بود که مقدمات رفاندوم را تهیه کند. قانون اساسی که تدوین شده به آراء عمومی گذاشته می شود که اگر مردم قبول کردند رژیم جمهوری و قانون جمهوری خواهد بود. من اعلام می کنم که دولت فعلی غاصب است و غیرقانونی است و اگر زیادتر از این لجاجت کنند، مسئول خواهند بود.

آیت الله خمینی در پاسخ سؤالات خبرنگاران گفتند: بختیار را در صورتی می پذیرم که استعفاء بدهد. در موقعی دیگر نتوانیم راه حل مسالمت آمیز پیدا کنیم و من باید نصیحت کنم که دولت غاصب کاری نکند که مجبور شویم مردم را به جهاد دعوت کنیم. ما از ارتش می خواهیم هرچه زودتر به ما متصل شوند. ما می خواهیم ارتش مستقل باشد و از قید اجانب خارج شود. آزاد شود. آنها فرزندان ما هستند ما به آنها محبت داریم باید به دامن ملت بیایند.

ارتش و ملت از همدیگر هستند. ارتش باید از دولت غاصب کنار برود تا مردم تکلیفشان را با او معین کنند. ما برای اقلیت های مذهبی احترام قائل هستیم. تمام اتباع خارجی در ایران به طور آزاد زندگی خواهند کرد. نظر من راجع به رادیو و تلویزیون و مطبوعات اینست که در خدمت ملت باشد. دولت ها حق هیچ نظارت ندارند.

* لین کتاب درباره بحران ایران تحت عنوان (ایران بر ضد شاه) در پاریس منتشر شد. (1357ش)
اشاره:

نویسنده این کتاب احمد ناروقی از نویسندگان روزنامه لوموند است و از طرفی نوه سلطان احمد شاه قاجار می باشد.

* خانواده های گروهی از همافران دستگیر شده مجدداً در کاخ دادگستری تحصن کردند(1357ش)

* کمیته اعتصابات به کارکنان گمرک بازرگان اعلام کرد که باید هرچه زودتر هزار کامیون مواد غذایی و احتیاجات ضروری مردم را تخلیه کنند(1357ش)

* در لیبی بازگشت امام خمینی به ایران ضمن یک راهپیمائی جشن گرفته شد(1357ش)

* شاپور بختیار اعلام کرد: حاضر به همکاری با طرفداران آیت الله خمینی است(1357ش)
اشاره:

او روشن ساخت که او نه تنها وزرای طرفدار خمینی را در رابطه با حل و فصل مسائل خواهد پذیرفت بلکه نقش آیت الله را در رابطه با حل و فصل مسائل اجتماعی و مذهبی نیز می پذیرد. بختیار گفت در 50 سال گذشته ارتش هرگز تا این حد از یک نخست وزیر اطاعت نداشته است. ولی من نمی خواهم از ارتش علیه مردم استفاده کنم زیرا این عمل نه دموکراتیک خواهد بود نه عاقلانه.

* رسانه های گروهی اعلام کردند دولت آمریکا تماس را با شاه قطع کرده است و حتی اردشیر زاهدی سفیر او را که خود را به آمریکا نزدیک می دانست نپذیرفته اند(1357ش)

* یاسر عرفات طی پیامی که برای امام ارسال داشت گفت: نتایج پیروزی ملت ایران در مرزهای آن کشور متوقف نخواهد شد(1357ش)

* تشریح مواضع آینده
نظام اسلامی توسط حضرت
امام خمینی(ره) (1357 ش)
اشاره:

در حالی که جشن و سرور مردم به مناسبت ورود حضرت امام خمینی(ره) به ایران، همچنان در سراسر کشور ادامه داشت، آن حضرت در یک مصاحبه مطبوعاتی که نزدیک به سیصد خبرنگار ایرانی و خارجی از کشورهای آمریکای لاتین، آفریقا، اروپا و کشورهای عربی و آسیا حضور داشتند، به تشریح مواضع آینده نظام اسلامی ایران پرداختند و اعلام کردند که به زودی دولت موقت انقلاب را تشکیل خواهند داد. ایشان اظهار داشتند که دولت موقت موظف است مقدمات همه پرسی را فراهم کند تا پس از تدوین قانون اساسی، آن را به همه پرسی بگذارد. امام خمینی همچنین به دولت بختیار، نخست وزیر دست نشانده شاه، هشدار دادند که در صورت ادامه سرکوب مردم، ایشان حکم جهاد خواهند داد. امام همچنین از ارتش خواست تا به مردم بپیوندند. از طرف دیگر اعلام شد که تا آن زمان، 35 هزار آمریکایی، خاک ایران را ترک کرده اند و ده هزار نفر دیگر نیز به زودی از ایران خارج می شوند.

* اوج گرفتن تظاهرات مردم علیه «بختیار» در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ایران (1357ش)

* رحلت عالم نستوه آیت الله «شیخ عبدالرسول قائمی»
(1372 ش)

اشاره:

آیت الله شیخ عبدالرسول قائمی در

سال 1275 ش (1316 ق) در یکی از روستاهای توابع اصفهان دیده به جهان گشود. پس از پشت سر گذاشتن دوران کودکی و نوجوانی، به عشق تحصیل علوم دینی، به حوزه علمیه اصفهان شتافت و پس از سالیانی راهی حوزه نجف شد. آیت الله قائمی در نجف از محضر آیت الله سید ابوالحسن اصفهانی استفاده برد و پس از چند سال به حکم ایشان برای مقابله با تبلیغات ضد کمونیستی و بهایی ها به آبادان رفت.

وی در این راه تا پایان زندگی خویش از هیچ کوششی دریغ ننمود و به تأسیس حوزه علمیه آبادان، پرورشگاه ایتام، بنای چند مسجد و نیز کانون فرهنگی دینی دختران همت گماشت. ایشان قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، نقطه اتکای مبارزان و مجاهدان بود و بسیاری از کسانی که تحت تعقیب رژیم ستمشاهی بودند، توسط وی از کشور خارج می شدند. آیت الله قائمی که از ناحیه مراجع بزرگی همچون سید ابوالحسن اصفهانی، سید حسین بروجردی، سید محسن حکیم، سید ابوالقاسم خویی، سید محمد رضا گلپایگانی و حضرت امام خمینی دارای نمایندگی تام الاختیار بود، در سال 1360 ش به اصفهان کوچ کرد و به ارشاد و هدایت مردم پرداخت. این عالم بزرگوار سرانجام پس از عمری سرشار از توفیق و خدمات بزرگ دینی در 14 بهمن 1372 برابر با 21 شعبان 1414 ق در 97 سالگی چشم از جهان فرو بست و در صحن مطهر حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

* 13 ربیع الثانی درگذر تاریخ

* وفات «ابن هشام»
مورخ شهیر عرب (218 ق)
اشاره:

ابومحمد عبدالملک بن هشام معروف به ابن هشام، مورخ نامی عرب در بصره در جنوب عراق به دنیا آمد و بیشتر ایام عمر خود را به مطالعه درباره‌ی زندگی پیامبر بزرگ اسلام حضرت محمد (ص) سپری کرد. او در علم نحو نیز عالمی برجسته بود و با شعر و ادب آشنایی داشت. اما شهرت اصلی ابن هشام به جهت تألیف کتاب السیره النبویه است که به نام وی سیره‌ی ابن هشام خوانده می شود. این کتاب از منابع مهم درباره‌ی زندگی حضرت محمد (ص) به شمار می رود.

* درگذشت «مُعزالدوله دیلمی» فرمانروای آل بویه (356 ق)
اشاره:

ابوالحسن احمد بن بویه، معروف به مُعزالدوله دیلمی یکی از سه برادر آل بویه بود که در سال 334 ق بغداد را فتح کرد و «المُستکفی» خلیفه‌ی عباسی را به اطاعت خود درآورد. مردم در دوره‌ی این خلیفه، وضع ناگواری داشتند و از طرف دستگاه حکومت، مورد تعدی و ستم قرار می گرفتند. ولی در زمان فرمانروایی بیست و دو ساله‌ی معزالدوله، این وضعیت بهبود یافت، زیرا او به امور فرهنگی و ادبی اهتمام داشت و زمینه را برای پرورش دانشمندان فراهم می ساخت. علاوه بر این، معارف و علوم اهل بیت پیامبر - علیهم السلام - در عصر معزالدوله، رواج یافت.

* درگذشت «ابوسعید بهادرخان» آخرین ایلخان مغول
در ایران (736 ق)
اشاره:

ابوسعید بهادرخان فرزند و جانشین الجایتو و آخرین فرمانروای ایلخانان مغول در ایران بود. ابوسعید در نوجوانی حکومت خراسان را به عهده گرفت و با کمک فرماندهان و یارانش، نواحی مازندران و بلخ را به قلمرو حکومت ایلخانان مغول افزود. او سرانجام در سال 716 ق در پی مرگ پدرش الجایتو، در سلطانیه واقع در شمال غرب ایران بر تخت سلطنت نشست و غیاث الدین محمد را که در اداره‌ی امور از تدبیر و شایستگی برخوردار بود به وزارت منصوب کرد. ابوسعید بهادرخان به اسلام علاقه نشان می داد و به علمای دین احترام می گذاشت. وی شاعران و نویسندگان را نیز گرامی می داشت و خود در سرودن شعر از ذوق قابل توجهی برخوردار بود. از این رو این دوران را می توان از دوره‌های رونق فرهنگ و ادب اسلام در ایران دانست. ابوسعید در

اواخر سال 735 جهت جنگی به آذربایجان رفت که به علت بیماری، در آن منطقه جان سپرد. با مرگ ابوسعید بهادرخان، دوره‌ی سلسله‌ی ایلخانان بزرگ مغول به پایان رسید. از آن پس، تخت ایلخانی، بازیچه‌ی دست امیرانی گردید که با یکدیگر در به دست آوردن قدرت، رقابت می‌کردند و هر کدام از ایشان، یکی از شاهزادگان مغول را برای اجرای مقاصد خویش، آلت دست خود کرده بود.